

Veu de l'exili català i republicà

Nº 45

6 d'Octubre de 1989

CEDOC

11 de Setembre de 1714
Diada Nacional de Catalunya

L'11 de Setembre de 1714 les tropes del rei borbó Felip V prenen d'assalt Barcelona. El conseller Rafel de Casanova cau ferit. Catalunya perd la seva independència.

6 d'Octubre de 1934

Les dretes antirepublicanes, comanades per Lerroux i Gil Robles, ganyadores a les eleccions, amenacen la República i les seves institucions. El govern de la Generalitat, presidit per Lluís Companys, solidaritzant-se amb les esquerres republicanes i socialistes espanyoles, i amb el proletariat asturià que entra en insurrecció oberta, proclama l'Estat Català dins de la República Federal espanyola. Les tropes comanades pel general Batet, obeint al govern de Madrid, entren en acció i, després de bombardejar el CADCI - on cauen Jaume Compte, Manuel González Alba i Amadeu Bardina - prenen possessió, malgrat la resistència que troben, del Palau de la Generalitat i de la Casa de la Vila, Plaça de la República, a Barcelona. Els membres de les institucions catalanes són fets presoners.

Si en l'11 de Setembre de 1714 el poble hi ha vist l'heroïsmе encoratjador de combats futurs, també es pot dir que el combat del 6 d'

Octubre de 1934, encara que militarment perdut, i malgrat la forta repressió de següent a tota la península - els 30.000 presos asturians - malgrat que les dretes prepararen el futur aixecament de Franco, aquell combat perdut va salvar les institucions republicanes i va permetre que les forces populars es preparessin per nous combats decisius. Les eleccions guanyades el 16 de febrer del 1936 en foren la consagració.

15 d'Octubre de 1940

El President de Catalunya Lluís Companys és afusellat

a Montjuïc. Quan, l'any 1940, les forces militars alemanyes ocuparen França, la policia de Franco tingué les mans lliures per entrar en territori francès i capturar els dirigents republicans espanyols, bascos i catalans. En foren víctimes Lluís Companys, Julian Zugazagoitia



Les Illes - Monument a la Memòria del 50 aniversari de l'exili republicà espanyol a França.

De "La Voz de los Olvidados"



Barcelona. La Plaça de la República l'endemà del 6 d'Octubre 1934.

i Joan Peiró.

Aquesta col.laboració de les tres policies, alemanya, espanyola i francesa, esmortuïda, reprén noves formes avui dia. El govern socialista de Madrid, hereu dels problemes del franquisme, la reclama, en la "nova Europa", per la lluita contra els militants bascos. I no oblidem nosaltres la lluita, ofegada, prenent com arma l'oblit i el silenci, contra el republicanisme espanyol i català.

L'assassinat de Lluís Companys és simbòlic del martiri del poble català i republicà.

Un crim històric



El 27 de setembre de 1975 el regnat de Franco es troba a les acaballes. Amb la vellesa física i política, la mort s'atansa. Però el règim reacciona violentment. Cinc combatents antifranquistes,

Angel Otseguí i Juab Paredes Manot, de ETA,
Xose Baena, Ramon Garcia Sanz i José Luis Sánchez Bravo,
del FRAP i del PCE (m.l.),

després d'una paròdia de procés, són executats.

L'emoció, en el món, va ser immensa. El descrèdit d'un règim que, desenvolupant el terror, agonitzava, va fer indispensable que els aliats del franquisme, les cancelleries, s'afanyessin a manipular la seva continuació, "democratitzant-lo". Els pobles d'Espanya es veieren atorgar la vella monarquia borbònica.

José del Barrio ha mort

El 28 de juliol ha mort a París en José del Barrio Navarro.

En els anys 30 va ser, a Barcelona, un destacat dirigent comunista. Va ser, també, organitzador de la UGT. El juliol del 1936, després de contribuir a la creació del PSUC, va organitzar, el 24, la columna que portà el seu nom i que va prendre el tren camí de Saragossa. Aturada a nivell de Tardienta-Almudèvar, va constituir el sector d'Osca del front d'Aragó. Anomenada després columna Carlos Marx, va constituir el fonament de la 27 Divisió i del XVIII Cos d'Exèrcit de l'Exèrcit de l'Est de la República. La unitat comandada per del Barrio participà a la batalla de l'Ebre i a la batalla de l'Est. i de Catalunya.

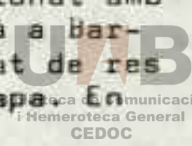
En el seu exili, primerament americà i després a França, del Barrio va fer campanya per la III República fins l'any 77.

Saludem en en del Barrio el seu coratge de combatent comunista i republicà. Amb la seva 27 Divisió, dita "la bruja", marcà la història de la nostra guerra i del nostre poble.

Ublidats, desconeguts ?

L'Associació Catalana d'ex-Exiliats polítics, de Barcelona, ens fa saber :

"... ha caigut a les nostres mans aquest document relacionat amb un Congrés internacional sobre els exiliats que es celebrarà a Barcelona el mes d'octubre 89. A nosaltres no se'ns ha informat de res i és possible que creguin que ja hem desaparegut tots del mapa. En



la llista d'organitzadors hi han persones que no havien nascut quan tingué lloc la històrica, gloriosa i tràgica epopeia espanyola."

Els impresos en qüestió, diuen : "... l'exili dels Països Catalans (1939-1978)". Trobem inadequada aquesta expressió : si l'exili republicà i peninsular, no sols català, començà geogràficament en les terres catalanes del Rosselló, s'estengué tot seguit... a les Amèriques.

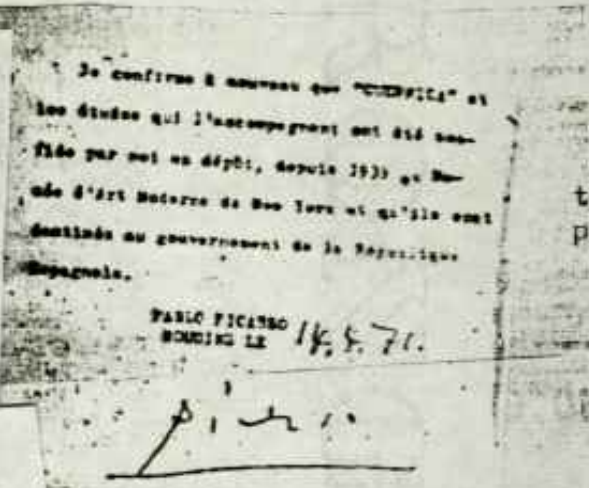
Encara que vells, els exiliats continuen dempeus i, sobretot, deixem una empremta. Diríem que en la nostra Catalunya unes noves generacions volen tractar i estudiar el nostre exili, però "sense nosaltres". Ja havíem tractat nosaltres d'aquesta situació nova en que, considerant-nos com històricament desapareguts, som "un objecte d'estudi". Així, Catalunya, la República, la guerra, l'exili, els nostres heroïes i els nostres màrtirs, seran estudiats sense republicans, sense combatents, sense exiliats.

Si l'"home fort" d'Espanya ha dit que "Franco és un personatge històric", nosaltres, catalans o castellans exiliats tenim encara un combat - potser el darrer combat - a portar a terme : el de la rehabilitació de la nostra història.

Picasso confirmà el seu "testament"

"Jo confirmo de nou que "GUERNICA" i els estudis que l'acompanyen han estat confiats per mi en deposit desde 1939 al Museu d'Art Modern de New-York i que ells estan destinats al govern de la República espanyola."

Mougins 14.7.71
signat Picasso



Una "crida" republicana

Manuel Riera Claville pledeja per un "Front ampli republicà:

"El Front ampli republicà neix al combat polític per a coordinar tota l'opinió pública republicana i convertir-la en un instrument d'acció política al servei de la República.

Envia una primera crida a totes les famílies d'opinió política progressista, humanista i a-dogmàtica que un dia estigueren en el combat i en la resistència republicana.

Aspira a reunir, com militants, a tots els que guarden encara el record de la noble etapa d'acció política republicana i especialment a les noves generacions que avui comencen a continuar aquells anys de combat per la República.

Aspira a reunir les noves promocions d'homes i dones militants i sindicalistes, professionals, obrers, tècnics i treballadors de totes classes que comparteixen de forma radical els ideals d'una autèntica justícia social en la Llibertat.

... exigim la creació d'una nova legitimitat popular basada en la lliure manifestació de la voluntat nacional...

.....

... volem repetir i ampliar el moviment cap una nova constitució política per a tots els pobles, regions i nacionalitats de l'Estat espanyol com ho va fer el poble republicà en la Constitució de la



República de 1931.

.. proposa la convocatòria d'unes autèntiques Corts Constituents. Això s'ha defugit amb astúcies culpables en aquesta època recent de post-franquisme disfrazat de continuisme reformista.

Proposa la crida al poble sobirà en forma de Referèndum sobre el tema capital de la forma d'Estat...

Proposa establir un ràpid i ample contacte amb totes les formacions i institucions de signe republicà històric, amb els nous ecologistes, amb totes les forces de renovació i progrés de tots els horitzons polítics de tot signe... per establir una primera Coordinadora ampliament representativa de tots els que hagin acollit la crida fundacional del front ampli republicà

La Única forma de democràcia moderna, pluralista, jurídicament rigorosa, que pot relligar de cara al futur tots els pobles, regions i nacionalitats hispàniques és un règim polític de concòrdia, de confederació i de respecte total a les tres glòries conquestes de la Llibertat, la Igualtat i la Fraternitat.

Una profanació política

El fet és increïble! Llegim en el Butlletí d'informació del Centre Republicà Espanyol de Mèxic, del mes de juny, que en l'homenatge al poeta Antonio Machado, en la tomba de Cotlliure, "la representació del govern espanyol al visitar la tomba del poeta hi va posar una bandera, els colors de la qual no eren els mateixos que els d'aquella altra en que va ser acollit en el sí de la terra". La bandera de Franco, res menys!

Enterrat el febrer del 1939 sota la bandera de la República, la seva memòria ha estat profanada per la bandera infame de la monarquia franquista!

Quina "Cruzada"!

En nom de la cristiandat el papa Wojtyla ha organitzat una solemne marxa de joves europeus sobre Santiago de Compostela, en aquest mes d'agost. Se'ns ha explicat que "és precisament a l'època del franquisme que aquest lloc de pelegrinatge a la tomba de l'apòstol Santiago ha estat reactivat...".

Ens havia semblat que aquesta "nova evangelització d'Europa" hauria pogut prendre el caràcter de "religiositat bèl·lica" que prengué la "Cruzada" de Franco. Si és veritat que el papa ha estat també a Covadonga, símbol com sabem del "combat contra els infidels", també és veritat que els dits "infidels" ajudaren força a Franco en la dita "Cruzada" i que "els infidels" forem nosaltres.

Per dir la veritat, en aquest pelegrinatge no hi hem vist les multituds de "fidels catòlico-franquistes" que la visita papal hauria pogut reactivar. **Un són les "jerarquies eclesiàstiques", on són les "jerarquies militars" a que el franquisme ens acostumà?**



De "Chroniques..."

L'"atzucac" de les "esquerres catalanes"

Fa anys, molts anys, que persisteix aquesta situació "sense sortida" de les que, modestament, s'anomenen "esquerres catalanes". No gosen "les esquerres" prendre en mà llur natural heretatge, un gloriós i merescut heretatge, el de la República, el de la nostra guerra. "Les esquerres" s'aixopluguen temorenques en l'alienació reflectada en el títol d'un llibre, "Un rei per els republicans" - i raonen dient-se : Com és possible que siguem minoritaris en un país on una classe obrera i una petita burgesia nacional han creat, històricament, un "poble d'esquerra" i que ara vota majoritàriament per un "partit nacionalista de dreta"? "Les esquerres" donen voltes al problema i no troben la solució.



Per què Jordi Pujol, català catòlic de dreta, ha esdevingut, per així dir, l'"home fort" d'una situació política?. Primerament, als ulls del poble apareix com "català", com defensor dels interessos del seu poble. A més, éssent evidentment un "no-republicà" no representa l'amenaça d'un retorn a un passat revolucionari que el poble, alienat pels anys de franquisme, no vol prendre en mà. I Pujol sap molt bé que el seu adversari és, no ja l'"enemic-aliat" castellà-espanyol, sinó el possible desvetllar de la "memòria republicana" del seu poble.

Les "esquerres" no han pogut o no han volgut deslligar-se d'un sucursalisme que els fa còmplices del centralisme castellà-espanyol i de mostrar-se plenament catalans. No han pogut o volgut comprendre que, malgrat el predomini castellà en l'actual classe obrera de Catalunya, calia que "la catalanitat" de la política d'esquerres dominés sobre el conjunt de la classe obrera. És absolutament necessari que el proletariat castellà de Catalunya "se senti català". "Es català qui viu i treballa a Catalunya...".

Cal saber que l'adhesió, al menys implícita, al règim borbònic post-franquista, que la "legalitat" dels moviments populars, és fatal per un "futur d'esquerres". Ella anorrea un gloriós i patriòtic passat polític : si no es reivindica la raó i la dignitat de la "condició republicana" de les esquerres, es tanquen als ulls del poble català totes les perspectives de l'esdevenidor.

CONTRADICCIONS O CINISME?

En pretendre retre un homenatge als antifeixistes catalans morts a Mauthausen, l'actual president de la Generalitat ha delegat les seves altes funcions en el senyor Josep Gomis, conegut per les seves fidelitats al franquisme, aliat dels botxins de Mauthausen.

Empirius

L'empremta del "crim"

Com veiem, la "democràcia" post-franquista creu haver "amnistiada" el "crim" contra la pàtria, contra el poble.

Però un poble, una nació, si existeix, té "memòria".

BONES PÀGINES

Continuació de les "Memòries d'un català parisenc"

- V.E. - XX.

Bombers si us plau per força.

Durant el temps passat al 167 G.T.E. vam ser allistats per força com a bombers, àdhuc si treballàvem a les Drassanes. De dia això no era ja gaire agradable. Una vegada ens van despertar

a mija-nit, ens vam vestir a corre cuita i ens vam veure obligats a fer a peu uns Kms per rebre unes quantes pales per combatre l'incendi. Els que no tenien pala, havien de copejar sobre el foc amb brançalls. Aquests mitjans arcaïcs només eren vàlids si el mistral no bufava. En el cas contrari, calia no exposar-se i esperar amb paciència que el vent parés de bufar. Els obrers que eren bombers voluntàriament, rebien una indemnització, però nosaltres no rebiem cap recompensa.

Quan ara llegeixo que hi ha incendis al migdia de França, penso amb una certa compassió en els pobres harkis, bombers obligats, com nosaltres aleshores.

Els permisos

Els espanyols dels G.T.E. tenien dret a permisos anuals. Amb el meu germà vam passar una nit molt freda, a Carcassonne, sense poder visitar la Cité i després vam anar a Mazamet. Els Puig ens havien invitat a passar una dies amb ells a la Muntanya Negra. Estaven en una petita masia aïllada i per a mí això va ser extraordinari, un veritable festí. Elles havien cultivat patates i doncs en tenien a l'abast i també castanyes i bolets grossos. Era durant l'hivern del 42 i per el meu germà i per a mí això ens canviava de la fam de La Ciotat. Els Puig tenien una xemineia per llenya on es podien torrar les castanyes. Feien part de la Resistència i vam poder enraonar amb un responsable local, que es preparava per als esdeveniments propers.

Una altra vegada vaig visitar els Mestre, a Gardanne, però el record que en tinc no és gaire precís.

En canvi, recordo molt bé la nostra estada a Montpel·lier, on Carrió, un amic del meu germà, ens havia invitat. Mitjançant els tiquets d'alimentació vam poder prendre una xocolata a un saló de te. Així és que Montpel·lier i els seus passeigs, la plaça de la Comèdia i el llarg de l'Esplanada em van encisar. Aquest amic ens havia reservat tres seients a l'Òpera on vam veure una representació de "La Tosca". És la sola vegada que he vist realment una òpera, fora del cine i de la televisió.

A més d'aquestes vacances anuals, teníem permisos el diumenge per anar a Marsella, on jo visitava alguna vegada els Mestre que d'havien traslladat de Gardanne a aquesta ciutat. Això ens va donar l'ocasió de veure el Vieux Port i la Canebière. Amb el meu germà vam visitar en Borrajo que vivia a Prada, on es trobava també en Pau Casals. Era abans de l'Alliberament, el 42 o 43.

Abans de l'Alliberament

- 1942 - 11 de Novembre - Ocupació de la zona lliure pels alemanys.
- . 27 de Novembre. Enfonsament de la flota a Toulon.
- 1843 - 2 de Febrer. Capitulació dels alemanys a Stalingrad.

Aquesta esdeveniments van fer sentir que les coses no es presentaven gaire bé per als alemanys

Quan hi va haver l'enfonsada de la flota a Toulon, les explosions a la nit i les llavors vermelles dels incendis van ser sentides i vistes a La Ciotat.

(Continuarà)

Presentat per : Joaquim Vinyes - Décines
França